

Camino adelante

Con motivo de aparecer en el estadio de la prensa El Dia, portavoz de los republicanos de Manresa y su Comarca, sin distinción de matices, acude a nuestra pluma el grato recuerdo de la labor vigorosa y netamente idealista desarrollada en su época por la intitulada *Montaña Republicana* la cual tuvo que suspender su publicación por motivos que ciertamente no significaban falta de labor i consecuencia por los ideales de República, entre sus espontáneos y desinteresados creadores.

De sus campañas salieron vigorizados unos y se creó un plantel de hombres de buen temple y voluntad de espón, que en las sucesivas luchas habidas en los comienzos supieron alcanzar triunfos ruidosos e imponieron en algunas ocasiones su hegemonía en el ambiente político de nuestra ciudad. Y con decisión forjaron en diferentes fechas una copiosa mayoría en el Ayuntamiento manresano, desde donde supieron ganar la simpatía de sus conciudadanos por su ponderada política administrativa y por su tolerancia y respetos a cosas y personas, la armónica relación con todas las autoridades de la localidad.

Y en aquellos tiempos, nuestros amigos crearon de la nada los firmes puntos cardinales para poner a mejor altura bajo los aspectos, administrativo, de instrucción, higiene y protección al desvalido, los servicios municipales muy descuidados por cierto. Y decimos de nada, porque entonces los presupuestos ascendían tan sólo a *seis o setecientas mil pesetas*. ¡Cuánta diferencia con los vigentes que sobrepasan la enorme cifra de *dos millones de pesetas*! No somos fanáticos ni idólatras pero la historia de los hechos escrita está.

Obra del patriotismo del malogrado Fius y Palá y leales amigos fué la creación y funcionamiento de las escuelas nocturnas para obreros; la de Artes y Oficios que conquistó buen renombre por la aplicación de sus alumnos pensionados en el extranjero, el plan de obras de saneamiento dentro de las posibilidades exigidas del presupuesto ordinario, como la construcción de importantes cloacas como la de la calle del Coso y otras; la cubierta de los torrentes de San Ignacio y de Predicadores, y llevando con el agua potable la salud a diferentes barriadas castigadas por las epidemias tifóideas que representaban la muerte mansa pero segura de buen número de vecinos. Otra terrible enfermedad fué también desterrada de aquí gracias a una enérgica campaña preventiva de represas y revacunación; la viruela. Y se practicó la caridad sin mirar a quien; se mitigaron penas y miserias de pobres enfermos y vergonzantes mediante el establecimiento de la beneficencia municipal.

Y hasta el golpe de Estado del 23, el trabajo decidido de nuestros genuinos representantes en el Municipio, quienes en colaboración con los demás elementos políticos del consistorio lograron dar cima a la obra de regeneración de la hacienda pública de Manresa, llegando a la deseada política administrativa de nivelación del presupuesto municipal.

Por lo que se refiere a la administración municipal en el momento presente, decimos que si el lápiz rojo gubernativo no es sistemáticamente implecable para con nosotros, tendremos el mayor gusto en intervenir la vida municipal cuyo aspecto administrativo deseamos sano y cristalino, y que grave sobre el contribuyente tan sólo el esfuerzo natural de tributación adoptado a sus medios y posibilidades.

Declaramos que estamos con todos los republicanos, bajo el dominador común cifrado en la implantación del régimen del gobierno del pueblo por el pueblo, establecido por mayoría en todos los continentes, y que nuestra satisfacción será desbordante, si nos es dable presenciar en el resto de España, la entente de todos los militantes numerosos que existen, curados de impaciencia y galardones, como hacemos los de Manresa, para encaminar el esfuerzo a un solo fin, inspirado en el supremo interés moral y material del país, ávido de espiritualidad y con deseos patrióticos de ver perfeccionados los servicios del Estado, Diputaciones y Municipios.

JUAN ESPINALT

EL DIA

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA

Redacció i Administració:

Cirera, 13 - Teléfon 342

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

A Manresa 2' ptes. el mes
A fora . . 2'50 » » »

El número corrent 10 cèntims

Annucis comercials, esquelles mortuòries i encaixos, a preus de tarifa..

Solució de la crisi belga

Jaspar forma govern

Tarda, 4'30

Brusel·les, 4r—Axui al migdia el senyor Jaspar sotmetrà al rei Albert, la llista de membres del nou gabinet que ha format.

Coincidència "Ombres blanques" a Oceania

Si publicuéssim en aquest diari una secció d'efemèrides locals, en el nostre primer número de dilluns a la nit hauriem hagut d'annotar que vint anys enrera apareixia per primera vegada el «Bages - Ciutat». Efectivament. Quan dilluns—passada ja l'hora oportuna per llençar el primer número al carrer—passàvem les angúnies i esperances de la naixença, un amic ens recordava que a l'any 1909, en la mateixa data del calendari i a les mateixes hores de la vetlla, en l'antiga impremta de cal Abadal, hom passava el mateix tràngol per la vinguda al món del desaparegut diari portaveu del Centre Nacionalista Republicà.

Remarquem aquesta efemèride per la coincidència que representa que El Dia hagi vist per primera vegada la llum—en aquest cas la llum elèctrica—en el mateix mes, dia i hora, que vint anys endarrera, un altre diari que en el clos de la vida local defensà gairebé exactament guardades les evolucions obligades d'aquesta diferència d'anys—els mateixos ideals que nosaltres.

Ho remarquem, també, perquè considerem un deure no deixar passar per alt aquesta data sense dedicar un record ben afectuós a «Bages-Ciutat» el qual, durant tota la seva existència féu honor a la premsa d'idees esquerranes.

La Federació castiga

El Manresa a la cua de la classificació

Coneguda la manera d'obrar de la Federació Catalana de Futbol davant dels clubs petits, suposàvem que l'actitud del Manresa, de diumenge passat, seria castigada i que el Sabadell hauria sortit guanyador dels dos punts en un partit no jugat. Com que així ho suposàvem, així ho vam escriure. Però poc ens podíem suposar que ens quedéssim tan curts, en apreciar les injustícies dels dirigents del futbol català.

Segons llegim en un diari esportiu, que acostuma estar enterat de les coses federatives.

«El Manresa ha perdido por su actitud los dos puntos que han pasado al haber del Sabadell y por aplicación de la tabla de castigos queda en la cola de la clasificación.»

D'acord amb això la taula de classificació senyala el Sabadell a primer lloc amb 16 punts i el Manresa al darrer amb 0. I això encara sense les altres sancions que, segons diuen, encara aniran venint. Amb motiu d'aquesta classificació

(Continua a la página 2)

La projecció, entre nosaltres, d'aquest film, d'una valor moral i documental inapreciable, dona actualitat a un article en el qual l'ágil ploma d'Aurora Bertrana ha publicat a «D'ací i d'allà», explica la projecció de les meravelloses escenes del film, El re-
produim en part.

Els matins, quan el sol és encara darrera les altes muntanyes i el mar i el cel són quietos, nítids i silenciosos, la gent de la Metro Goldwyn, baixen en mallot i travessen el passeig per tirar-se a l'aigua. Poc a poc, els habitants de la petita ciutat han descobert l'hora del bany de les dones del «cine» i hi acudeixen llaminers. El mallot verd jade emmotllant el cos escultural de la senyoreta G. El mallot roig sedós de miss T. encisen els ciutadans ensoports de la capital oceànica.

Cap al tard, quan els autos arriben davant d'«Aina Pare», carregats de filmadors i d'artistes, mitja vila es reuneix per a veure'is. Just al costat de l'hotel han llogat un edifici, de pedra, que havia estat una caserna dels primers temps de l'ocupació francesa. Allí han instal·lat un taller on revelen i preparen les cintes. Un gran rètol encapçala la portada. «Studio Metro Golwyn Mayer». Allí també enrolen els artistes indígenes, les dansarines, els cantaires i tocaires (es tracta de percussió). Tothom és ben tractat i ben pagat, i aquest lloc ha esdevingut el punt més atractiu de tota la vila. Tot el dia hi ha anades i vingudes, visites, comissions. Els industrials diuen que la vinguda de la Metro Golwyn és una font de riqueses per Tahiti.

—Hi deixaran uns quants milions!

A can Banbridge han encarregat una munió de pirogues i també uns aparells per filmar al fons de l'aigua, i una mena de torre flotant per a les escenes aquàtiques. Per les escenes submarines es serveixen d'unes capses tancades hermèticament en forma de con al revés, cobertes d'una roba negra. Un vidre al fons permet de mantenir la quietud de l'aigua i un forat al capdamunt serveix per l'objectiu. L'operador damunt d'una gran xalana s'aboca a la capsa per filmar. Aquestes interessantíssimes escenes (la pesca de l'ostra perlera) són totes fetes al migdia, sota els raigs terribles de l'astre tropical, i més d'un operador hi ha deixat la pell (en el sentit estricte del mot).

A Hicuerú (lloc de l'acció del romanço) ningú no va posar-hi els peus. Uns illots coralins amb algunes cabanes a sobre, serviren admirablement per imitar l'illa Pomotú (Arxipèlag Perillós). Com illa deserta on passen les principals escenes del film es varen servir d'Arué, platja situada al fons de la badia de Batàvia (lloc històric unit al record de Cook) i també dels esplèndids torrents de Hitia (Costa est de Tahiti) on es banyen les noies salvatges sota els ulls encisats de Lloyd. A Arué varen llogar un tros immens de platja coberta d'espessa vegetació, indret desert damunt el qual

creix lliurement tota mena d'herbes salvatges. El feren netejar, i ho sallaren tot. El deixaren pelat com un camp de sembra, i després hi plantaren bananers, «taros», «burraus». Hi bastiren un poble. Aquest poblet era enciser, semblava talment de debó. Allí Monte Blue va deixar-se créixer la barba. Allí, brut, barbut, espellifat, passava llargues hores solitàries tot contemplant la mar.

Allí Raquel Torres menuda i encisera, perlava espanyol amb un graciós accent mexicà, i un francès vacil·lant i arbitrari per a entendre's amb ses companyes maoris, mentre els operadors filmaven escenes de dansa. Allí flirtejava míster K. i els joves electricistes amb les noies indígenes.

Més de dos cents tahitians prengueren part en l'acció, homes, dones, infants. Tots els vells instruments de percussió, armes de combat, eines de cuina dels temps antics foren posats en renou.

Adhuc els venerables «chefs» de districte varen ésser enrolats per a prendre part en l'acció, i una vella marquesana, plena d'arrugues i de tatuatges, va filmar també. Aquella multitud pacífica, riallera arribava el matí per restar-hi fins el vespre. Els xinesos (que no perden mai el cap) varen instal·lar-hi restaurants ambulants, i els tahitians, incapaços de guardar un cèntim, així que cobraven anaven a canviar el guany de tot el dia per una tallada de cindria, una paperina de caucets, dolços o aixarop.

En aquell lloc ple de bellesa natural, les noies indígenes s'hi movien sense afectació gracioses i simples.

Damunt d'una tarima enlairada havien instal·lat els operadors. A baix, mig'ajeguts en «chaises-longues», s'estaven els directors, «mètres en scène», secretari (amb el text a la mà. L'enginyer electricista, amb pantalons i camisa blanca d'esport era enfilat damunt d'un teraplè, amb un porta-veu per donar ordres als seus subordinats. Allí prop hi havia un camió automòbil damunt del qual es trobava instal·lat un grup electrogènic, de potència considerable (120 HP.) D'aquesta central ambulant sortia una moltitud de cables en totes direccions, els quals anaven a parar als reflectors i bombetes que voltaven l'escena.

L'interpret s'estava a baix voltat d'artistes i figurants. El director donava una ordre i ell la trametia en polinèsic. Inmediatament una colla de dansarines maoris s'aixecaven, joioses, mostrant llurs dents esclatants i anaven a

(Contiua a la página 2)

"Ombres blanques" a Oceania

(Continuació de la pàgina 1)

situarse al lloc convenient. L'interpret seguia trametent ordres, les feia arrenglar. Elles desobeïen. sentien seriosament protestes, riures, amenaces, (Imposible de treballar amb aqueixes noies). Raquel Torres, com un bibelot arreconat, mirava ses companyes amb una certa melangia.

—Mai dels mais sabré riure ni dansar com elles—devia rumiar el seu petit cervell. Però l'enginyer electricista donava una ordre. Immediatament tres immensos reflectors i una colla de làmpares difuses es posaven en marxa. Se sentia la fressa del grup electrogènic com una ventada. Una claror irresistible arribava de tots cantons damunt les pobres figurants que aclucaven els ulls tot fent ganyotes. Sonava una musiqueta gentil més o menys maorí, i les noies es posaven a ballar. A ballar com ho fa una polinèsica, amb fe i amb gràcia, amb picardia i sensualisme. I Monte Blue, sempre un xic desdenyós, somreia ara amb complaença. I Raquel Torres, que era com un infant encisat, amb una imperceptible i vaga recança!

En apagar-se els llums (que feien empal·lidir l'astre dels tròpics), s'acabava el soroll i la música, i un crit de joia i d'entusiasme sortia dels pits dels filmadors i del públic.

—Bravo! Bravo! Maitail!

Després, en un moment donat-aturaven les danses i la primera ballarina (que havia dansat d'esquena a l'objectiu) era substituïda der Raquel Torres. Aleshores començava l'escena de l'encantament. Raquel (Faravay) evoluciona sola per seduir Monte Blue però els seus gestos graciosos i innocents no plaïen prou els directores. Calia tornar-hi. Així passaren tres o quatre dies, per una sola escena, que dura dos minuts.

Quan el jorn declinava o quan no hi havia prou sol, els directores sospenien el treball. Aleshores anaven tots els joves i noies a banyar-se. Es perseguïen a dintre l'aigua, corrièn, s'empaitaven fent grans rialles... així fins a la nit. Després una currua d'automòbils partia vers la ciutat (a deu quilòmetres) plens a vessar de jovent bullanguer. I el poble maorí restava silenciós i abandonat. Però en les nits serenes, sota l'argent da la lluna, els indígenes dels voltants arribaven amb els peus descalços i s'instal·laven en el poble de la Goldwyn, perquè hi feia més fresca i era més bell que el llur.

JAIME NAVAL
PERITO INDUSTRIAL
ELECTRICISTA
(Matriculado)
CASANOVAS, 9, 1.º I.ª
MANRESA

—Electricitat, Maquinaria i Radiotelefonía, són les especialitzacions remarcables de la casa CASALS CARDONA.

ELS ESPORTS

La Federació castiga

(Continuació de la pàgina 1)

el Manresa no podrà prendre part en el torneig de competició.

No cal pas que repetim les raons del Centre d'Esports per obrar com ho feu diumenge, ni tampoc que fem evident la injustícia de la Federació, la qual àdhuc en el cas de tenir raó—cosa que ara no passa—no pot de cap manera, treure els mèrits trets pel Manresa en el camp de joc, per entrar en la competició.

Es una cosa ben clara que si hom vol, com és lògic, que la primera categoria sigui integrada pels sis equips que millor juguen a futbol, mai una sanció no pot rebair unes qualitats i uns llocs conquerits legalment. A tot arreu del món van al davant els que millor juguen i no els que millor creuen. Seria curiós, veure com un dia el Barcelona i l'Espanyol, son posats el grup B perquè en un moment donat s'han fet mereixedors de les ires dels federatius!

Dubtem, per tant que les coses acabin així, i per tant ja tindrem oportunitat de continuar parlant-ne. Esperem—ens diu—el fall de la Federació que es reunirà aquesta nit.

Paraules d'un directiu

Esperem - ens diu - el fall de la Federació que es reunirà aquesta nit.

La notícia que acabem de transcriure i comentar, ha estat objecte avui de tots els comentaris.

Per la nostra part, hem pogut parlar amb un directiu del Centre d'Esports, qui ens ha dit:

"El Centre no sab encara absolutament res de la notícia publicada en «El Mundo Depottivo». I encara que suposem que aquests hauran estat els propòsits d'algun federatiu, dubtem que siguin apoiats.

Es prematur, encara parlar de tota sanció, puix fins aquesta nit no es reunirà la Federació Catalana. Aleshores podrem parlar d'aquest acord. En aquest punt tenim el propòsit d'il·lustrar amplemment l'afició esportiva de Manresa.

Esperem el fall de la Nacional respecte a la nostra apel·lació i els acords de la Federació pacientment i amb serenitat, per anar obrant, a mida que els fets prenguin estat oficial, segurs com estem de tenir en aquest assumpte tota la massa neutra d'aficionats i tots els socis, decididament al nostre costat.

Ciclisme

De l'última cursa

Una nota de la Penya Ciclista «Bonavista», diu que en virtut d'haver passat a la tercera catego-

NOTES VARIES

Casament

Ens enterem que dintre la primera quinzena del prop-vinent mes de gener tindrà lloc l'enllaç matrimonial del jove En Francisco Ginestà i Pungrau amb la simpàtica senyora Anna Puigbertran i Bareras. La nostra més sincera enhorabona.

Pagaments

L'habilitat dels mestres d'aquest partit, senyor Josep Albagés, pagarà a Maresa des de demà i a Berga des del dia vuit.

Avinyó

L'aigua

Es diu que dintre poc temps serà inaugurat el servei d'aigua potable a aquesta vila.

Moviment Demografic

Registre Civil

Naixaments: Merceneta Planes Serracunter i Montserrat Casals Jiménez.

Defuncions: Maurici Oliveras Tunic 74 anys Viduo Santa Clara Nova 33-primer.

PORTELLA

SASTRE

Rebudes les novetats per a la temporada d'hivern.

Passeig Pere III, 20-1.º

MANRESA

Visita

Hem tingut el plaer d'estrènyer la mà del nostre bon amic i company Francesc Pi, vingut d'Alcoi on regenta un cinema de l'empresa Cabot de Manresa.

Accident Automobilístic

Ahir vespre a dos quarts de deu, un auto que baixava pel carrer de Guimerà i un altre que ho feia pel carrer d'Infants, s'investiren i per evitar la trompada, un d'ells topà amb una farola de l'enllumenat pública, i l'arrencà.

ria, el corredor Francesc Molines, vencedor de la cursa celebrada el 24 de novembre, ha passat a primer de la classificació general de la dita cursa, el corredor Moisès Roig qui obtingué el segon.

Des d'els dies 4 al 8 en el local social de la Penya, es faran efectius als corredors els premis que els pertocuen.

El II Campionat d'escacs

El Club d'Escacs Manresa, començarà el seu II Campionat Social el pròxim dia 9.

La llista d'inscripció quedara tancada el prop-vinent diumenge a les 4 de la tarda.

Regna gran entusiasme per aquesta competició en la què seran disputats valuosos premis.

Castellbell

Festa Musical

Diumenge passat tingué lloc a Castell-bell i Vilà, una Festa organitzada per l'Orfeó «La Formiga», de la dita localitat, amb la cooperació de la Cobla local «La P. de Bages» per festejar la patrona de la Música, Sta. Cecília.

La Festa resultà un èxit complet, com totes les que porta a cap la simpàtica i cultural entitat, i no pot ésser pas d'altra mena, quan un cor ben disciplinat compta amb un lltre. com el Mtre. Gibert Camíns, tot intel·ligència, i tot ànima, amb un President com el Sr. Comes, tot entusiasme i abnegació, i amb un poble tot espiritualitat i tot vida.

La nostra felicitació.

Necrològica

La setmana passada morí a Barcelona on residia, el manresà i company de premsa Artur Ginestà. Pertanyia de tota la vida al partit republicà. E. P. D.

La sessió de la Permanent

Aquest migdia s'ha reunit a la Casa de la Ciutat, la Comissió Municipal Permanent.

En l'edició de demà publicarem la relació dels acords presos.

Sala Germans i Cia.

ANISSATS LICORS
VINS GENEROSOS
CARRETERA DE VICH, 26
Teléf. 708 — MANRESA

Interessant reunió del Comité Paritari

Com tenim anunciat, avui el vespre es reunirà el Comité Paritari del Comerç.

En aquesta reunió—que es presenta interessant—seran presentades pels obrers noves bases de treball de la dependència d'escriptori.

Nou servei de correus

Degut al nou horari de trens inaugurat el dia 1 del corrent, els trens que portaran correspondència entre Barcelona i Lleida seran els següents:

De Manresa a Barcelona: a les 6'9'45 i a les 21'07.

De Barcelona a Manresa: a les 7 i 19'10.

De Manresa a Lleida: a les 7'20, 18'06, i 21'27.

De Lleida a Manresa: a les 6, 9'45 i 21'07

Rectificació

—En l'article titolet «Problemes locals» que publicàvem en l'edició d'ahir passà un error de caixa que convé rectificar. On deia: «D'uns pocs ans euçà, s'està ensenyant per un sistema que s'anomena de *llibertat vigilada*», havia de dir: «D'uns pocs anys ençà, s'està assajant un sistema que s'anomena de *llibertat vigilada*»

1930

Blocs Dietaris Calendaris

Impremta BOIXEDA

Salò de Barberia

— DE —

Joan Gasset

Ex-dependent de la casa Prunés

PIQUES, NUMERO 3

Forners - Poseu tampa automàtica, sistema patentat. Estalviareu temps i treball. — Demanèula al taller de

DOMINGO ROSAL
CARRER MAGNET, 25

T. S. F.

Programes per avui dimecres, dia 4

BARCELONA.—Radio Barcelona (349.) 11'00: Campanades horàries de la Catedral. Servei meteorològic. Comunicat meteorològic radiotelegràfic per a les línies aèries 13'00: Tancament del Borsí del matí. Música. 17'30: Música. 18'00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa. Trio Ibèria. Notícies de premsa. 20'30: Curs elemental de francès. 21: Campanades horàries de la Catedral. Servei meteorològic. Notícies premsa. Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda. 21'05: Orquestra. 21'15: «Jotas» aragonesas. Emissió a càrrec de Visitació Brosed. 21'45: Recitació de poesies del senyor Núñez de Arce, per l'actriu Rosa Cotó. precedida d'una semblança del poeta, per Miquel Nieto. 22'00: Notícies de premsa, 22'05: Concert a càrrec del tenor German Brinig, amb la col·laboració de l'orquestra.

Radio Catalana. 19'00: Cotitzacions del Borsí de la tarda. Música. Notícies de premsa.

A les 21'30 l'emissora de Milà dona «Aida».

Carretera de Cardona, núm. 78

Teléfono, núm. 850

Devant-Carbons

Antracites i altres carbons

Diputació de Barcelona - Xarxa de Biblioteques

ULTIMES INFORMACIONS

SERVEI ESPECIAL DE L'A GÈNCIA FABRA

Barcelona

Un estafa a Manresa

Avui s'ha vist la causa

A l'Audiència s'ha celebrat avui la vista d'una causa, procedent del jutjat de Manresa, contra Josep Torres Codina, acusat d'estafa.

El processat havia rebut, de dos pagesos, 250 pessetes per la compra d'un hort, no havent-hi cap comprovant negà després, que tingués rebuda cap quantitat.

El fiscal demana la pena de sis mesos de presó.

Per un atracament

S'ha vist també, una altra causa per atracament i robatori de 75 pessetes i 1 rellotge.

El fiscal demana 6 anys de presó pel processat.

Estafes per gir telegràfic

Ha començat la vista d'una causa per estafa en el gir telegràfic, contra Manuel Farriol Julià, Lacasa, Daniel Camps, Emili Fernandez i Angel Cors. Els dos primers eren empleats de telègrafs.

L'estafa és de 25 giros telegràfics de 5000 pessetes cada un.

La Patrona d'Artilleria

En la casena de Drassanes, s'han celebrat diversos festejos a honor de la Patrona de l'arma d'Artilleria, Santa Bàrbara.

S'ha celebrat missa amb assistència de les autoritats i a la tarda hi hauran festes populars.

Arriba el Sr. Cruz Conde

Amb l'expres de Madrid ha arribat a Barcelona el Director de l'Exposició de Sevilla, Sr. Cruz Conde.

Victima d'un tranvia

A la Rambla del Centre, un tranvia ha atropellat a Jaume Llovet de 61 anys.

Ha rebut algunes ferides de pronòstic reservat.

Madrid

A la memòria de Pau Iglésias

Diumenge gran festiu socialista

Diumenge el matí, se celebrarà en el teatre Alcàzar de Madrid, un gran festival organitzat pel Partit Socialista i la Unió General de Treballadors a la memòria del gran apòstol de les idees socialistes, Pau Iglésias, en el quart aniversari de la seva mort.

Hi prendrà part l'Orfeó Socialista, la Banda Municipal i la Companyia de Ricard Calvo.

L'ex-diputat senyor Besteiro pronunciarà un discurs. Recitaran poesies el senyor Calvo (Araquistain i Robles).

Els servels sanitaris a Sabadell i Terrassa

Ha tornat a Madrid, el Director General de Sanitat Dr. Horcada, del seu viatge a Catalunya i València.

Ha declarat, entre altres coses, que els serveis d'higiene pública i beneficència de Sabadell i Terrassa es poden considerar com a models.

Tornada del rei

Per demà o demà passat, és esperat a Madrid, el rei Alons.

Dues vacants

La «Gaceta» publica un D. convocant a oposició els auxiliars administratius del cadastre, per cubrir dues vacants del Cap de Negociat de tercera classe.

Reglament aprova

Ha estat aprovat el reglament de règim interior pel Consell General de les Cambres de Comerç i Navegació.

Subvenció a les mutualitats obreres

Diu la «Gaceta» que s'adjudica una subvenció a les mutualitats obreres que tinguin servei mèdic facultatiu.

Acord del Consell de Ministres

En el Consell celebrat ahir, el comte Guadalhorce sotmeté a l'aprovació dels ministres un projecte per a la creació d'un orfelinat miner.

El fons econòmic d'aquest orfelinat fóra alimentat de la recaptació del ral de prima que hi ha per tona de carbó extret.

Al començament aquest orfelinat només recollirà els orfes dels obrers miners morts al treball. Més tard aquesta protecció s'estendrà a tots els fills dels empleats públics i d'obrers d'indústries similars.

Es creu que el primer any l'orfelinat ja recaptarà, fruit de la prima ja dita, un milió i mig de pessetes; i encara comptarà amb subvencions d'Ajuntaments, Diputacions, etc.

El Consell aprovà el projecte.

Per proveir vacants

El Ministre de Marina ha acordat organitzar un curs de formació professional i tindrà per fi proveir les vacants de les escoles de pòsits marítims del Litoral i altres.

S'han presentat cent vint sol·licituds i se n'han aprovat 43.

Visites al President

El President del Consell ha rebut la visita del Ministre de Justícia, la del General Jordana i la del Director General del Marroc i Colònia, senyor Saavedra.

Estranger

El desgavell de la Mandxúria

Signen un protocol

Moscú, 4.—Una informació de l'Agència Tass diu que els delegats del govern de Mukden i dels Soviets han signat a Nikolsk un protocol a conseqüència del qual, el govern de Mukden relleva de les seves funcions a l'actual director del ferrocarril. El govern dels Soviets presentarà candidats per als càrrecs de director i sots-director.

Réplica russa

Moscú, 4.—El Govern dels Soviets ha replicat a la nota dels Estats Units respecte el conflicte amb Xina, fent constar que la gestió nord-americana coincidint amb la inauguració de negociacions directes amb Mukden, constitueix una pressió injustificada i un acte inamistós amb els Soviets. El govern acaba dient que rebutja en aquest afer tota intervenció estrangera.

Nankin compra generals

Shangai, 4.—La guerra a la província de Honan, contra les forces del mariscal Feng Yu Siang, pot donar-se, segons es diu, pràcticament acabada, per haver el govern nacional comprat varis generals de Feng Yu Siang.—Fabra.

—Per a bons aparells de radio

aneu a casa Francisco Morera, del carrer del Born, 11 - Telèfon 607

—Electricitat, Maquinaria i Radiotelegrafia, son les especialitzacions remarcables de la CASA CASALS CARDONA.

Aquest número ha passat per la censura governativa.

EL DIA: Telèfon 342

Borsa de Barcelona

CANVIS facilitats a les sis de la tarda d'avui per la Sucursal de BANCO CENTRAL, Muralla, n.º 3

Interior 4 %	72'50
Exterior 4 %	82'60
Amortitzable 5 % 1917-	91'15
» 5 % 1920-	»
» 5 % 1927-	»
» 4-5 % 1928-	»
Ajunt. Barça. 4-5 % 906-	»
» 6 % 21	»
Oblig. Norte 3 % 1.ª	»
» 3 % Pamplona	»
» Alacant 3 % 1.ª	»
» Andalusos 3 % 1.ª	»
» Mines Suria 7 %	»
» Cooper. F. Eco.	»
Accions Telefónica 7 %	»

FI DE MES

Norts	110'10
Alacants	103'80
Andalusos	66'30
Orensas	»
Transversal	47'
Tranvies	»
Filipines	418'
Felgueres	97'
Mines del Rif	109'
Explosius	208'
Chades V.	575'
» D.	121'

EXTRANGER

Francs París	28'40
» S. Ginebra	139'55
Belgues Brusseles	100'50
Lliures Londres	35'04
Lires Génova	37'70
Dòllars New York	7'18
Marcos or Berlín	1'725
Pesos Buenos Aires	2'94
Florins Amsterdam	»

— HORARI DE LA COMPANYIA DELNORD —

DE LLEIDA A BARCELONA				DE BARCELONA A LLEIDA			
Surten Lleida	Arriben Manresa	Surten Manresa	Arriben Barça	Surten Barça	Arriben Manresa	Surten Manresa	Arriben Lleida
2'11	5'52	6'	8'	1'30	2'43		
		7'22	8'38	4'15	7'00	7'20	11'43
		8'22	9'37	7'	8'13		
6'16	8'58	8'59	10'25	7'40	9'03	9'05	11'55
		9'22	10'37	8'	9'12		
6'40	9'43	9'45	11'20	9'	10'12		
		11'22	12'37	930	11'04	11'06	14'05
		13'13	14'28	11'	12'12		
		14'22	15'38	12'	13'12		
		15'22	16'37	13'	14'13		
		16'22	17'37	14'	15'12		
		17'22	18'38	16'30	18'03	18'06	21'05
14'40	17'46	17'50	19'20	17'15	18'38	18'39	21'22
		19'22	20'37	18'	19'12		
		20'22	21'37	19'	20'12		
16'	20'53	21'07	23'40	19'10	21'02	21'27	0'42
20'11	22'43	22'44	0'10	20'	21'12		
				21'30	22'42		

CLINICA DE MANRESA

INSTAL·LADA PROP DE L'INSTITUT
Telèfon, 181

Electricitat mèdica - Raigs X - Sol artificial d'altitud - Diatermia

Calefacció a totes les habitacions - Assistència dels malalts per Germanes Josefines de la Caritat - Servei de guàrdia permanent

Metges Directors } D. Joan Mas Oliver
D. Pere Mas Oliver
D. Josep Tuneu Gassó

Consulta: Diumenges de 9 a 11

Salvador Jubert

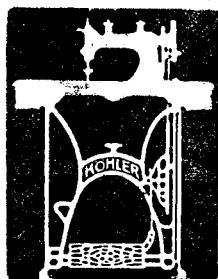
FABRICA DE GEL I DE LLEÍXIU
Drogues, Productes Químics, Con-
serves i Sabons. — Carbuo de
Bergo, Oxígen i Acetilè.

Carretera Vich, 106 - Tel. 245 **Manresa**

Funerària DUOCASTELLA

Enterraments de totes classes
TRASLLATS I URNES
Serieta i promptitud

Baixada Seu, 6 - Telèfon 671 **Manresa**

KOHLER

La millor màquina per a cosir
i brodar

Piques, 18 **Lluís Puig** **Manresa**

Màquines UNDERWOOD - Impremta Boixeda

ALMACÉN DE VINOS Y LICORES

— DE —
MIGUEL RIAL

Este importantísimo establecimiento, ha tomado un gran incremento y desarrollo. Esta casa acaba de recibir importantes remesas de vinos y licores de todas clases, así como champagnes y demás vinos generosos. Sirvanse a domicilio, vinos del PRIORATO (blanco y tinto), de ALELLA, ABRERA, MARTORELL y del país. También sirve a domicilio toda clase de licores embotellados y Moscatel, Málaga y Vermouths a granel. Tiene grandes existencias de champagnes de todas clases y marcas, desde los precios mas módicos a los mas elevados. Ha adquirido también la representación del CHAMPAGNE CARRERAS, de San Sadurn de Noya, el que vende al infimo precio de 2'50 ptas. la botella

El cliente de paladar delicado, encontrará en esta acreditada casa, todo cuanto pueda apatecer en LICORES, VINOS, MOSCATELES y CHAMPAGNES

Una visita al establecimiento de MIGUEL RIAL, es necesaria y conveniente. La fama de lo que expende, lo pregonan por doquier

Calle Nueva, 18 **MANRESA**

PELUQUERIA PARA SEÑORAS

JOSÉ PRUNÉS

Instalación moderna - Servicio completo para teatro

Paseo Pedro III, bajos, 2.ª **MANRESA**

Farmàcia B. RIU - Born, 30
Yoghurt i Kefir
"NÚRIA"
ELLABORACIÓ DIARIA
Preu: 0'60 ptes.

Salón de Limpiabotas
para Señoras y Caballeros
ISMAEL MONTSERRAT

Venta de artículos para el calzado. - Gran prontitud en los encargos de teñir los calzados en casos urgentes.

Borne, 10 - Telèfono 606

Calentadores d'aigua
amb gas - Aparells a
gas per a us domèstic

Carbó de cok granat, picat i
petit — Servei a domicili

Encàrrecs:
St. MIQUEL, 33-TELF. 102

GAS DE MANRESA

GORDO DE NAVIDAD

Lo repartirá entre sus compradores el
ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE
para 1930

pues cada ejemplar lleva una partici-
pación completamente gratuita en el
N.º 26.393

del sorteo de Navidad de 1929,
el de los 15.000.000 de ptas.

ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE
Trata de todo, informa de todo, es útil
y entretiene a todos.

ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE
es un tomo de 400 págs., 60 artículos,
1.000 grabados, 2.000.000 de letras.

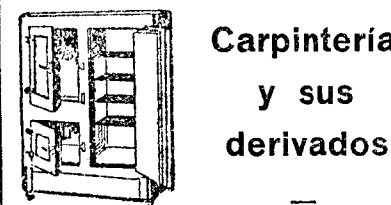
ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE
sólo cuesta 2 ptas. en rústica
2,50 cartón 7,50 en piel
(Por correo, 0,50 más).

ALMANAQUE BAILLY-BAILLIERE
Pídalo antes que se agote.

EN LAS BUENAS LIBRERIAS, PAPELERIAS Y BAZARES

En caso necesario pedirlo a la Casa Bailly-Bail-
liere, Núñez de Balboa, 21, Madrid, remitiendo
su importe y gastos por giro postal, sellos de
correos (no mayores de 1 pta.), etc.

Nou Celler de vins
naturals d'Abrera
a preus econòmics, de
GREGORI AMELLA
conegut vulgarment
per "GORI"
COSO, 10 - MANRESA

Carpinteria
y sus
derivados

Neveras y Persianas
M. BOADELLA
Infantes (Esquilets), núm. 24
MANRESA

—No compreu arbres fruiters
sense haver visitat primes el plan-
ter de FRANCESC BOHIGAS
situat al camí vell de Juncadella a
12 (prop del Escorxador)-Manresa

MAGATZEMS

— DE —

Marian Padró

Passeig de Pere III, 38
Telèfon 56

MANRESA

CARBONS: Especialitat
en antracites, cok i tarre-
gada de "orujo" per
brasers.

OLIS MINERALS: ameri-
cans.-Stock del CAMPSA
i de Gargoyle-Mobiloil

FABRICA DE MOBLES — DE — JOSEP SANPERA

Unica casa especialitzada en la construcció sòlida i econòmica de
mobles de tots estils, classes i última novetat — Aprofitarà vostè el
temps comprant els mobles a la CASA JOSEP SANPERA

Exposició i venda: Carrer d'Urgell, 46

Taller: Barreres, 36 - MANRESA - Telèfon núm. 706

Gran Hotel de Santo Domingo

a cargo de D. SALVADOR ILLA

UNICO DE PRIMER ORDEN EL MEJOR SITUADO

El que reune mejores condiciones y dotado del mas perfecto confort,
con calefacción central en todas las habitaciones

MANRESA **Telèfono 50**

Hotel Mundial

Telèfon 354

Situat al mig de la ciutat

Confort modern : Loc escollit per
turistes i viatjants : Telèfon a to-
tes les habitacions :
Laboratori fotogràfic i
garatge en el mateix
hotel : : : : : :

Cafè Alhambra

Locals espaiosos
i populars

Passeig de Pere III
núms. 14 a 18

MANRESA

Servei esmeradíssim en el cafè.

Licors i aperitius de totes marques

Café-Restaurant ROYAL-BAR

a càrrec de

JOAN DOLS

Passeig de Pere III, 26

Teléf. 761 - MANRESA

Montat a l'alçada dels millors
de la capital, dotat del més
refinat confort, i a l'ensem, de
una completa instal.lació de
calefacció central. - Demés,
compta amb un espaiós

SALÓ DE BILLARS

Construcció i reparació de tota classe de carruat-
ges i cargols de banc

Soldadura autògena

Especialitat en peces de
forja per a maquinària

Ramon Borràs
Successor de Josep Sardans

Demés de la construcció de carros i cargols de banc,
ve dedicant-se des de molts anys a la forja artística.
Especialitat en sigonyals i arbres de pal.

Cra. Cardona, 46 - Tel. 835 **MANRESA**